

- **OA – MITÄ SE ON ?**
- **ARVOT**
- **TIETEELLINEN KOMMUNIKOINTI**
- **JULKAISUMARKKINAT**
- **OA:n VAIKUTUKSIA**

- **vapaa pääsy tieteellisiin julkaisuihin**
 - luku, tulostus, levitys/kopiointi
 - julkinen, luotettava arkisto
- **julkaiseminen maksaa**
 - kirjoittaja (esim. USD 1500/artikkeli)
 - jäsenmaksuina laitoksilta (esim. n. 6700 euroa/HY tai 1600/KTL)
 - näiden yhdistelmä (esim. alennus artikkelimaksusta laitoksen maksaman tukimaksun suuruuden mukaan)
 - suoraan tutkimusrahoituksesta, ie. "system pays"
 - julkaisemisen kustannukset kuuma puheenaihe

The objective of open-access is

**...TO MAXIMIZE RESEARCH IMPACT
BY MAXIMIZING RESEARCH
ACCESS...**

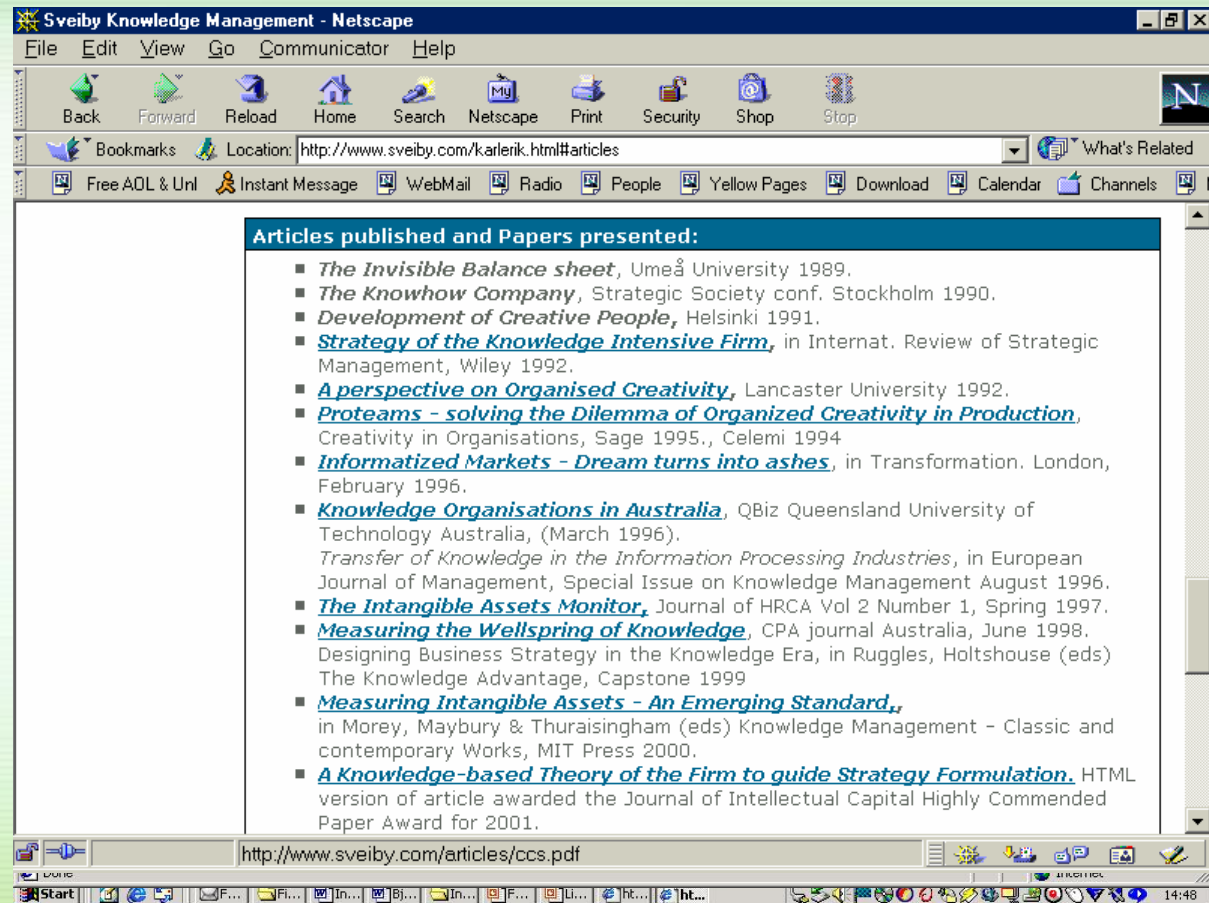
- **tieto on ihmisen perusoikeus**
- **yhteistyönä syntyneen (ja julkisesti rahoitetun...) tieteellisen tiedon tulee olla yhteistä omaisuutta**

OA Journals

Subject-specific
repositories

Institutional
repositories

Self-publishing

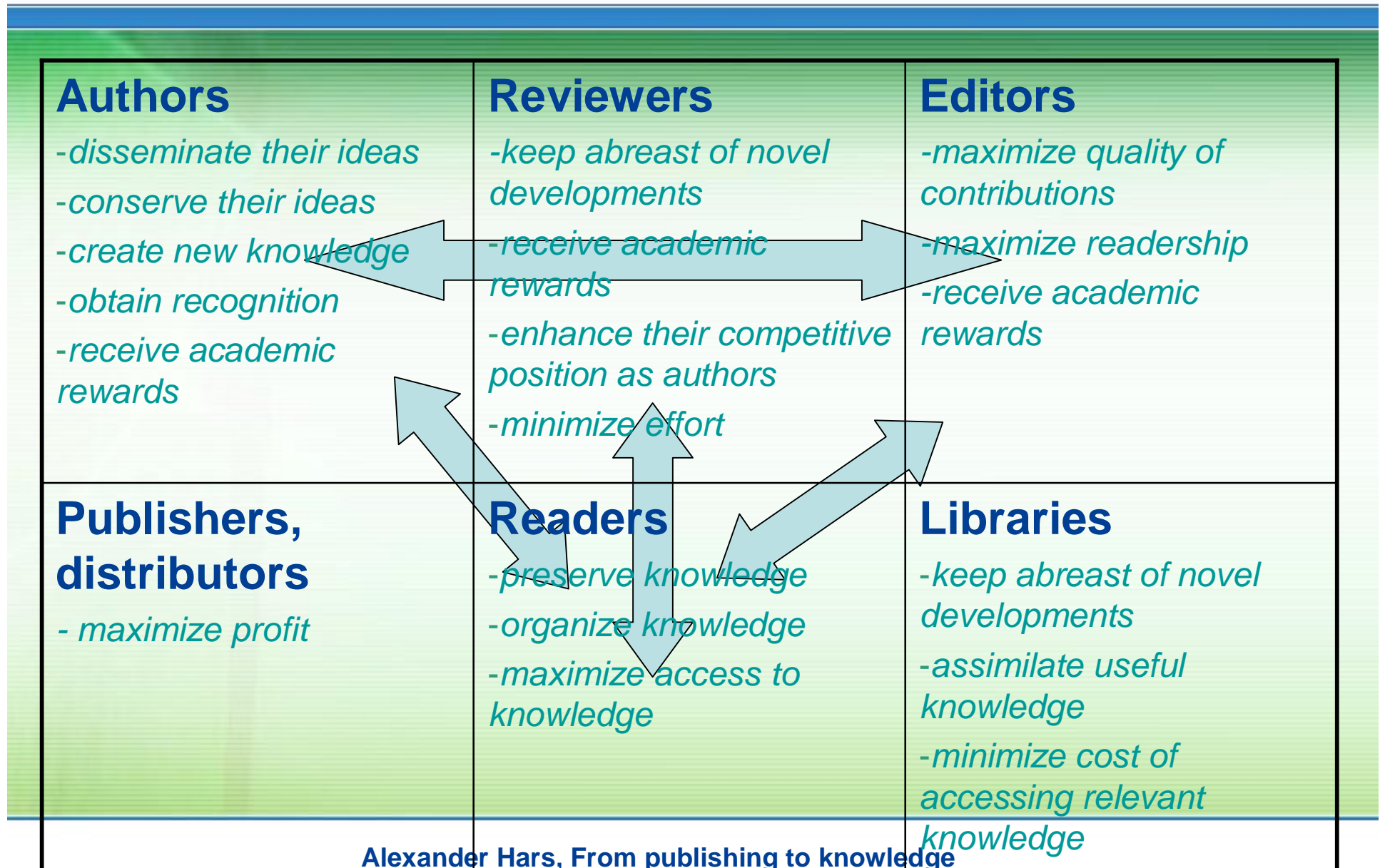
- OA –lehtien osuus n. 4% tiet. lehdistä (+1000/28000)
- artikkelit n. 1 % ilmestyvistä artikkeleista
- DOAJ-listassa (www.doaj.org) 839 nimekettä
 - esim. (yleis)lääketiede 70,
- ISI seuraa tällä hetkellä n. 200 OA-lehtinimekettä
 - <http://www.isinet.com/media/presentrep/acropdf/impact-oa-journals.pdf>
 - OA lehdillä ei **toistaiseksi** suurempi impakti kuin perinteisillä lehdillä (ei enemmän, mutta vähän aikaisemmin viitataan)

Barriers for increased use of OA?

	Journals	Subject specific repositories	Institutional repositories
Legal framework	Low	<i>Medium</i>	<i>Medium</i>
IT-infrastructure	<i>Medium</i>	<i>Medium</i>	<i>Medium</i>
Business model	High	<i>Medium</i>	Low
Indexing	<i>Medium</i>	Low	High
Academic reward system	High	Low	<i>Medium</i>
Marketing and critical mass	High	High	High

- **mitä ja ketä varten?**
 - tutkimustulosten kommunikointi, uuden tiedon luominen
 - tutkimuksen laadun varmistaminen - tutkimustulosten ja -menetelmien alistaminen tiedeyhteisön arvioitaviksi
 - tutkijan meritoituminen, status tiedeyhteisössä
 - väline tuloksellisuuden arviointiin

Objectives of stakeholders in publishing system

• OA -julkaisija

- vapaan tutkimustiedon periaate tärkeää (90% syy julkaista)
- nopeus, laaja lukijakunta, viittausten lisääntyminen
- 47 % huolissaan vaikutuksesta apurahojen saantiin

• EI JULKAISE

- 75 % tunsi OA:n
- hidas julkaisukanava
- vähemmän lukijoita ja viittauksia
- vähemmän kunniaa ja mainetta
- ei tunneta
- 55 % huolissaan vaikutuksesta apurahoihin

75 % epäilee OA:n vähentävän julkaisujen impaktia
+ peer review, laatukontrolli, artikkelien niputus kokonaisuudeksi

- **tiedeyhteisön kone ruokkii itse itseään -> paljon roskaa julkaistaan**
 - 90 % sitaateista kohdistuu 10 %:iin lehdistä
 - 58 % siteeratuista artikkeleista saa vain yhden viittauksen (kirjoittajan oma 5-20% tapauksista)

- **kaupallinen vs. ei-kaupallinen**
 - tiet.seurat – omakustannus + vähän päälle
 - kaupalliset kustantajat – niin paljon kuin markkinoilta irtoaa
- **”Our end goal is that we want the the whole world to have access to our material 24 hours a day with no additional charges to the end user. That is also open access, but it’s paid for by the librarian” Derk Haank, Elsevier**

- **tietotuotteet omalaatuista kauppatavaraa**
 - sama tavara voidaan myydä moneen kertaan
 - tekijät luovuttavat tekijänoikeutensa ja ostavat takaisin oman tuotantonsa
- **monopolisoitunut bisnes**
 - tulosta ns. ”koordinoitipelistä” : parhaat kirjoittajat ja arvioijat maineikkaimpiin lehtiin

- **julistuksia ja kannanottoja...**
 - Budapest Open Access Initiative 2002
 - Berlin Declaration lokak. 2003
 - IFLA Statement to Open Access 24.2.2004
 - Washington DC Principles for Free Access to Science (tiet. seurojen vastaisu)
- **käytännön toimintaa**
 - BMC yli sata lehteä
 - PloS Biology, Medicine

- **kustantajat muuttavat toimintatapojaan**
 - jaettu tekijänoikeus : esim. Nature, BMJ
 - mahdollistaa avointen arkistojen perustamisen
 - aineistot vapaasti verkkoon tietyn ajan (esim. 6 kk) jälkeen
 - HINARI –tyyppiset palvelut
 - pay-per-access tulee?
 - uudet lisäarvopalvelut ”knowledge environment”
- **tiedeyhteisö on konservatiivinen**
- **kirjoittajat pelaavat varman päälle**
- **laadun arviointi**
- **rahoittajien reagointi keskeistä, voi pakottaa muuttumaan ?**

Ø **Publishers, librarians, funders, administrators, even policy-makers, all need to ask themselves constantly : ” are we doing the right thing in support of science?” All these ”supporters” need to be willing to break the mold, to move forward, and to avoid being distracted and pulled-back by the powerful forces of tradition and the inertia of the status quo**